

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2069/2016
17.11.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Душица Лепојевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, ради заштите од дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3012/15 од 23.06.2016. године, у седници одржаној 17.11.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3012/15 од 23.06.2016. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П1 261/14 од 04.02.2015. године, исправљеном решењем истог суда П1 261/14 од 06.04.2015. године, у првом ставу изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено је да је тужена – Државно веће тужилаца, дискриминаторски поступила према тужиоцу, имајући у виду његов статус расељеног лица са Косова и Метохије, па је, противно начелу забране дискриминације из члана 21. Устава РС, начелу једнакости из члана 4. Закона о забрани дискриминације и начелу забране дискриминације из члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члана 1. Додатног протокола 12. уз Конвенцију, приликом поступка избора за заменике јавних тужилаца у Републици Србији од 16.12.2009. године: сходно члану 26. и 27. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата за носиоце јавнотужилачких функција, Државно веће тужилаца је за све пријављене кандидате на огласу за избор прибавило мишљења јавног тужиоца и колегијума тужилаштва, док за тужиоца та мишљења није прибавило; сходно члану 4. Правилника, Државно веће тужилаца је за све пријављене кандидате за избор дало оцену њихове стручности, оспособљености и достојности, док за тужиоца то није учинило; сходно члану 33. Пословника о раду Државног већа тужилаца, сви кандидати који су испуњавали услове за избор уврштени на листу за избор, док се тужилац није нашао на тој листи; сходно члану 33. став 2. Пословника, Државно веће тужилаца је гласало о избору за заменике јавних тужилаца са листе кандидата, док за тужиоца није гласало, чиме је тужилац доведен у неравноправан положај у односу на остале

пријављене кандидате, што је имало за последицу да не буде изабран на функцију заменика јавног тужиоца. У другом ставу изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 7.400,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3012/15 од 23.06.2016. године, у првом ставу изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду П1 261/14 од 04.02.2015. године, у првом и другом ставу изреке, па је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужена – Државно веће тужилаца, дискриминаторски поступила према тужиоцу, имајући у виду његов статус расељеног лица са Косова и Метохије, па је, противно начелу забране дискриминације из члана 21. Устава РС, начелу једнакости из члана 4. Закона о забрани дискриминације и начелу забране дискриминације из члана 14. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члана 1. Додатног протокола 12. уз Конвенцију, приликом поступка избора за заменике јавних тужилаца у Републици Србији од 16.12.2009. године: сходно члану 26. и 27. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата за носиоце јавнотужилачких функција, Државно веће тужилаца је за све пријављене кандидате на огласу за избор прибавило мишљења јавног тужиоца и колегијума тужилаштва, док за тужиоца та мишљења није прибавило; сходно члану 4. Правилника, Државно веће тужилаца је за све пријављене кандидате за избор дало оцену њихове стручности, оспособљености и достојности, док за тужиоца то није учинило; сходно члану 33. Пословника о раду Државног већа тужилаца, сви кандидати који су испуњавали услове за избор уврштени на листу за избор, док се тужилац није нашао на тој листи; сходно члану 33. став 2. Пословника, Државно веће тужилаца је гласало о избору за заменике јавних тужилаца са листе кандидата, док за тужиоца није гласало, чиме је тужилац доведен у неравноправан положај у односу на остале пријављене кандидате, што је имало за последицу да не буде изабран на функцију заменика јавног тужиоца, као и захтев тужиоца да се обавезе тужена да му накнади трошкове поступка у износу од 7.400,00 динара. У другом ставу изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 19.500,00 динара.

Против наведене другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку, па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је рођен у године. Од 17.11.1992. године обављао је функцију заменика Општинског јавног тужиоца у ... Међутим, након бомбардовања 1999. године, напустио је, са породицом, Косово и Метохију и од тада живи у ..., где је добио статус интерно расељеног лица. Решењем Републичког јавног тужиоца од 06.09.2001. године упућен је на рад у

Општинско јавно тужилаштво у ... у коме је радио до 10.06.2002. године, када му је по сили закона упућивање престало. Потом је привремено био упућен на рад у Општинско јавно тужилаштво у ..., од 13.09.2004. до 18.03.2009. године, на периоде од по девет месеци. Одлуком Државног већа тужилаца од 29.07.2009. године оглашен је избор за заменике јавних тужилаца у свим јавним тужилаштвима у Републици Србији. Тужилац је поднео пријаву за избор. Према извештају Општинског јавног тужилаштва у Аранђеловцу, о раду тужиоца, упућеног Државном већу тужилаца, од 30.09.2009. године, тужилац је оцењен оценом „задовољава“ и остварио је норму од 108,40% урађених одлука. Колегијум Општинског јавног тужилаштва у Аранђеловцу није дао мишљење о стручности, оспособљености и достојности тужиоца због тога што у време давања мишљења, тужилац није учествовао у раду колегијума. Из дописа Општинског јавног тужилаштва у ..., са седиштем у ..., упућеног Државном већу тужилаца, од 20.10.2009. године, произилази да тужилаштво није могло да достави мишљење за заменике јавног тужиоца, између осталих и за тужиоца, због немогућности формирања колегијума. Даље је утврђено да Општинско јавно тужилаштво у ..., није могло да поступа и да да оцену о стручности, оспособљености и достојности тужиоца за носиоца јавнотужилачке функције. Одлуком Државног већа тужилаца број ... од 19.07.2010. године тужиоцу, као заменику Општинског јавног тужиоца у ... који није изабран за заменика јавног тужиоца, престала је дужност заменика јавног тужиоца са даном 31.12.2009. године. Тужилац је против наведене одлуке поднео приговор који је одбијен одлуком Државног већа тужилаца од 19.08.2011. године. Потом је тужилац поднео уставну жалбу Уставном суду.

Државно веће тужилаца, у поступку избора за заменике јавних тужилаца у свим јавним тужилаштвима у Републици Србији спроведеном 2009. године, супротно члану 26. и 27. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата за носиоце јавнотужилачких функција („Службени гласник РС“ бр. 55/2009), није прибавило мишљење јавног тужиоца, као ни мишљење колегијума јавног тужилаштва о стручности, оспособљености и достојности тужиоца, а и није дало коначну оцену стручности, оспособљености и достојности тужиоца за носиоца јавнотужилачке функције, у складу са чланом 4. наведеног правилника.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак изнет у побијаној пресуди да је тужбени захтев тужиоца неоснован.

Из одредаба члана 2. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ бр. 22/2009), произилази да изрази „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“, означавају свако неоправдано прављање разлике или неједнако поступање, одосно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе, као и чланове њихових породица, или њима блиских лица, на отворен или прикривен начин, а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим

организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима.

Одредбом члана 4. став 1. истог закона, прописано је да су сви грађани једнаки и уживају једнак положај и једнаку правну заштиту, без обзира на лична својства. У ставу 2. истог члана прописано је да је свако дужан да поштује начело једнакости, односно забрану дискриминације.

Одредбом члана 16. став 1. истог закона, прописано је да је забрањена дискриминација у области рада, односно нарушавање једнаких могућности за заснивање радног односа или уживање под једнаким условима свих права у области рада, као што је право на рад, на слободан избор запослења, на напредовање у служби, на стручно усавршавање и професионалну рехабилитацију, на једнаку накнаду за рад једнаке вредности, на правичне и задовољавајуће услове рада, на одмор, на образовање и ступање у синдикат, као и на заштиту од незапослености. У ставу 2. истог члана прописано је да заштиту од дискриминације из става 1. овог члана ужива лице у радном односу, лице које обавља привремене и повремене послове или послове по уговору о делу или другом уговору, лице на допунском раду, лице које обавља јавну функцију, припадник војске, лице које тражи посао, студент и ученик на пракси, лице на стручном оспособљавању и усавршавању без заснивања радног односа, волонтер и свако друго лице које по било ком основу учествује у раду. У ставу 3. истог члана прописано је да се не сматра дискриминацијом прављење разлике, искључење или давање првенства због особености одређеног посла, код кога лично својство лица представља стварни и одлучујући услов обављања посла, ако је сврха која се тиме жели постићи оправдана, као и предузимање мера заштите према појединим категоријама лица из става 2. овог члана (жене, труднице, породиље, родитељи, малотници, особе са инвалидитетом и други).

Одредбом члана 45. став 1. Закона о забрани дискриминације, прописано је да, ако је суд утврдио да је извршена радња непосредне дискриминације или је то међу странкама неспорно, тужени се не може ослободити од одговорности доказивањем да није крив. У ставу 2. истог члана, прописано је да уколико тужилац учини вероватним да је тужени извршио акт дискриминације, терет доказивања да услед тог акта није дошло до повреде начела једнакости, односно начела једнаких права и обавеза, сноси тужени.

Извесно је да је у конкретном случају орган тужене поступио противно одредбама Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата за носиоца јавнотужилачке функције, пошто у поступку избора за тужиоца није прибављено мишљење јавног тужиоца и колегијума јавног тужилаштва о стручности, оспособљености и достојности, а Државно веће тужилаца није дало коначну оцену у односу на означене околности. Међутим, не ради се о акту дискриминације у смислу одредаба 2, 4. и 16. став 1. Закона о забрани дискриминације, јер тужилац у смислу одредаба члана 45. став 2. Закона о забрани дискриминације, није учинио вероватним да је овакво поступање органа тужене узроковано личним својством тужиоца и то статусом интерно расељеног лица са Косова и Метохије.

Из изнетих разлога, супротни наводи ревизије нису основани.

На основу члана 414. Закона о парничном поступку, донета је одлука као у изреци.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић